

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania W. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
z udziałem zainteresowanych: M.G., Z.S.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej W. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. od
wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 czerwca 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych, [...] Oddział w Ł. kwoty 1.800 (tysiąc osiemset) zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2016 r. Sad Apelacyjny w (...), III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację „W.”, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 2 czerwca 2015 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w Ł., których przedmiot stanowiło ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenie przez M.G. i

Z.S., z którymi spółka zawarła umowy o montaż mebli w salach-laboratoriach u wielu odbiorców, nazwane umowami o dzieło.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutu apelacji odnośnie do przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów przez odmowę wiary zeznaniom prezesa zarządu spółki oraz sprzeczności istotnych ustaleń Sądu pierwszej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, sam interpretując ten materiał jako dający podstawę do stwierdzenia, że zainteresowani nie przyjęli do wykonania żadnego skonkretyzowanego dzieła, lecz zobowiązali się do wykonywania nieskomplikowanych czynności technicznych w miejscu i czasie wskazanym im przez płatnika składek, który dostarczał im materiały i narzędzia pracy, przeszkalał co do sposobu montażu, czasem organizował dojazd do miejsca pracy i noclegi. Oceniał, że odpowiada to umowie o świadczenie usług uregulowanej w art. 743 w związku z art. 750 k.c., a nie umowie o dzieło.

Skarga kasacyjna płatnika składek, obejmująca wyrok Sądu drugiej instancji w całości, została oparta na podstawie naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 oraz art. 387 § 2 k.p.c. przez niewskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku faktów, które Sąd Apelacyjny uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł i przyczyn, dla których odmówił wiarygodności i mocy dowodowej innym dowodom „i to w sytuacji kwestionowania w apelacji ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji”, art. 328 § 2 w związku z art. 385 k.p.c. przez niewyjaśnienie przyczyn, dla których Sąd nie uwzględnił zarzutów apelacji, wskazujących na sprzeczność ustaleń Sądu pierwszej instancji z zebranymi w sprawie dowodami z dokumentów oraz zeznaniami imiennie wskazanych świadków, a także niesłuszną odmowę dania wiary wyjaśnieniom płatnika dotyczącym okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Zarzucił także naruszenie art. 382 k.p.c. przez pominięcie w rozważaniach prawnych dotyczących przedmiotu umów o dzieło, jako niewiarygodnej treści załącznika doprecyzującego przedmiot umowy jako sporządzenie projektu wykonawczego i wykonanie laboratorium z instalacjami.

W ramach pierwszej podstawy kasacyjnej skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, „wobec w szczególności niedokonania przez Sąd Apelacyjny własnych ustaleń stanu faktycznego”, tj. art. 65 § 2 k.c. przez jego

niewłaściwe zastosowanie, polegające na wykładni treści spornych umów o dzieło w zakresie określenia ich przedmiotu bez uwzględnienia ich zasadniczej części w postaci załącznika, oraz art. 627 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na niesłusznym uznaniu, że rezultat prac wynikających z montażu ze swej istoty nie może stanowić dzieła; że dzieło określone w umowach było znane obu stronom, choć na etapie realizacji uszczegółowiane; że przeprowadzenie przez zamawiającego uprzedniego szkolenia wykonawcy wyklucza uznanie rezultatu jego późniejszej pracy za dzieło, oraz że zakwalifikowanie przedmiotu umów jako dzieła uzależnione jest od późniejszego przeznaczenia i wykorzystania przez zamawiającego na podstawie umów zawartych z osobami trzecimi. Zarzucił także niewłaściwą wykładnię art. 627 w związku z art. 636 § 1 k.c. polegającą na nietrafnym uznaniu, że zapewnienie przez zamawiającego narzędzi i materiałów oraz odzieży ochronnej jest okolicznością wyłączającą uznanie rezultatu prac za dzieło; że wskazywanie wykonawcy przez zamawiającego pomieszczenia w którym ma dzieło wykonywać stanowi przejaw bieżącego nadzoru, oraz niesłuszne uznanie, że zwolnienie wykonawcy z odpowiedzialności za wady fizyczne dzieła przewidziane w § 7 spornych umów jest prawnie skuteczne w świetle art. 638 w związku z art. 558 § 1 k.c. i równoznaczne z brakiem możliwości oceny dzieła pod kątem jego wad fizycznych.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przyczynach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., wskazując „na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych wymagających rozstrzygnięcia w toku niniejszego postępowania, a dotyczących istnienia powołanych przez Sąd Apelacyjny, a nie wynikających wprost z obowiązujących przepisów, negatywnych przesłanek uznania danego wytworu za dzieło, które to przesłanki miałyby wynikać z dokonywania montażu na etapie wykonywania dzieła, przeprowadzenia przez zamawiającego uprzedniego szkolenia wykonawcy w zakresie sposobu późniejszego wykonywania dzieła przy wykorzystaniu wiedzy nabytej na tym szkoleniu, późniejszego przeznaczenia i zadysponowania wykonanym dziełem oraz potrzebę wykładni art. 627 k.c. budzącego poważne wątpliwości i wywołującego rozbieżności w orzecznictwie Sądów w zakresie

dopuszczalności uznania za dzieło wytworu będącego następstwem montażu, jeżeli w jego wyniku powstanie rzecz spełniająca kryteria uznania jej za dzieło”.

Powołał się także na oczywistą zasadność skargi w zakresie nieustalenia przez Sąd Apelacyjny stanu faktycznego sprawy „w sytuacji, gdy zarzuty apelacyjne na pierwszym miejscu kwestionowały ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, opartego na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 lub 2 k.p.c. wymagany jest wywód prawny zbliżony do przyjętego przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.). Konieczne jest przedstawienie, że istnieją poważne i dotychczas nierozstrzygnięte wątpliwości interpretacyjne wskazanego przepisu lub że na jego podstawie wydawane są odmienne rozstrzygnięcia w tym samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych i prawnych. Z kolei istotne zagadnienie prawne nie może sprowadzać się do wątpliwości dotyczących prawidłowości rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy ani do potrzeby wykładni i stosowania prawa w ustalonym stanie faktycznym, które nie przyczynia się do rozwoju prawa, doktryny lub dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2016 r., II PK 340/15, niepubl., z dnia 15 września 2015 r., III SK 4/15, niepubl. i z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, niepubl.).

Ocena wniosku złożonego w niniejszej sprawie wskazuje na niewypełnienie tych wymagań. Skarżący nie wykazał, że przedstawione przez niego zagadnienia istnieją jako zagadnienia prawne oraz że nie zostały jeszcze rozstrzygnięte lub że wywołały rozbieżności w orzecznictwie, jak też nie dostarczył żadnych

przekonywających argumentów uzasadniających odmienną ocenę prawną od przyjętej przez Sądy obu instancji. W każdym razie uzasadnienie wniosku nie zawiera argumentów umożliwiających Sądowi Najwyższemu stwierdzenie rzeczywistej i istotnej rozbieżności w orzecznictwie sądowym oraz nowości poruszonych kwestii. Co więcej, argumentację wniosku osłabia utożsamienie przyczyn kasacyjnych z zarzutami ujętymi w podstawie skargi, co sugeruje koncentrację wątpliwości, które rodzi treść wskazanych przepisów na rozstrzygnięciu własnej sprawy skarżącego. Nie można przy tym nie zauważyć, że wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania towarzyszą argumenty odnoszące się wyłącznie do ustalenia konkretnego stanu faktycznego sprawy i oceny dowodów.

Ze względu na obowiązujący w postępowaniu kasacyjnym zakaz oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustalonymi w sprawie faktami (por. art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., II UKN 7/99, OSNAPiUS 2000 nr 23, poz. 865) nie jest w ogóle możliwe udzielenie odpowiedzi na powstałe *in casu* wątpliwości skarżącego.

Poza tym skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w sprawie zagadnienia prawnego.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O zwrocie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kosztów zastępstwa procesowego orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 2 pkt 5 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 1668), uwzględniając postanowienia uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2016 r., III UZP 2/16 (OSNP 2017 nr 1, poz. 6), której nadano moc zasady prawnej, z zastrzeżeniem, że przedstawiona w niej wykładnia wiąże od dnia podjęcia uchwały.

